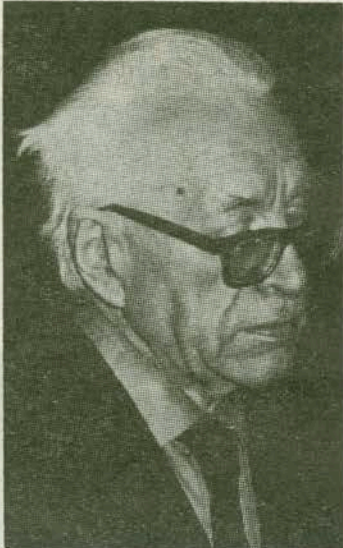

Sjećanja na skladatelja Stanislava Prepreka

Umjesto In memoriam

Našu sredinu zauvijek je napustio istinski stvaralac, skladatelj i pjesnik Stanislav Preprek. Preminuo je 13. veljače ove godine u Petrovaradinu. Cesto mislim na našu dugogodišnju glazbenu suradnju, a osobito na njegovo posljednje prebivalište u Preradovićevoj ulici 14, gdje sam 16 godina neumorno zapisivao njegove skladbe.

Preprekov sprovod obavljen je 14. veljače pred crkvom sv. Roka. Vlč. g. Stjepan Sokolović oprostio se s pokojnikom u ime svećenika i župljana, a prema pokojnikovoj želji na sprovodu je pjevao

Stanislav Preprek (1900.—1982.)

hrvatski mješoviti zbor novosadske katedrale pod ravnanjem zborovođe gđice Anice Nevolić. Prije ukopa, novosadski muzikolog prof. Hranislav Đurić održao je u ime Udruženja kompozitora Vojvodine jezgrovit govor o Preprekovu stvaralaštvu. Pokojnik je zatim položen u grob svojih roditelja.

Pokojni Stanislav Preprek potječe iz stare petrovaradinske obitelji, a rođen je u Sidu 1900. Po završetku učiteljske škole u Petrinji 1918., službuje u Novoj Kapeli, Petrovaradinu, Maradiku i ponovo u Petrovaradinu. Život u provinciji značio je za njega i nesreću i sreću. Nesreću, jer je ostao neshvaćen, a sreću, jer je stvarajući daleko od gradske buke i gradskih utjecaja ostao svoj. Napisao je velik broj klavirskih skladbi, jednu simfoniju, mnogo komornih djela, osam ciklusa solopjesama, Improvisatu i Suitu za orgulje itd. Ostavio je za sobom i oko 200 pjesama. Mnogi ne znaju da je bio sjajan orguljaš i improvizator i da zbog slabog vida i sljepoće nije mogao stvoriti više.

Kao član dječjeg crkvenog zbora u Mitrovici stekao je zdrave predodžbe o crkvenoj glazbi. Za vrijeme školovanja u Petrinji skladatelj prof. Vladimir Stahuljak upoznaje ga s koralom. Mladom Stanislavu koral ubrzo postaje uzorom crkvene glazbe. U našoj crkveno-glazbenoj praksi bio je jedini koji je s vlč. g. Josipom Pavlovićem izveo nekoliko oficija u čistoj gregorijanici na našem jeziku.

Posjedujući vrhunske crkveno-glazbene kvalitete pridružuje se cecilijanskom pokretu. Zalažući se za cecilijanske ideje pomaže mnogima teorijski i praktično. Međutim, jedna takva pomoć postaje jedinstvena. Naime, 1967. započinje intenzivnu suradnju s orguljašem — zborovođom Anicom Nevolić skladajući za potrebe njezina zbora. Ona je trajala 14 godina, i za to vrijeme nastalo je 29 misa, 110 himana i mnogo crkvenih pjesama. Mise je skladao monotematski i time znatno olakšao njihovo učenje. Njegova zbirka himana pripada svakako kapitalnim djelima naše crkvene glazbe. Velika zasluga za širenje ovih skladbi u posljednje vrijeme pripada palotincu o. Jerku Matošu. Postavši nedavno upraviteljem petrovaradinske samostanske crkve sv. Jurja, odmah počinje s njihovim objavljivanjem.

Treba znati i to da je Preprek bio zborovođa, melograf, glazbeni pisac i prevodilac. Preko 10 godina vodi petrovaradinsko pjevačko društvo »Neven«, zapisuje oko 150 narodnih napjeva i objavljuje mnoge članke u raznim časopisima. Najduže surađuje s časopisom *Sv. Cecilija*. Ovu suradnju nastavlja i poslije osnutka Instituta za crkvenu glazbu te zahvaljujući njoj oporučno ostavlja Institutu svoje crkvene skladbe. Posebno ističem njegov prijevod sumersko-babilonskog epa *Gilgameš* koji je već drugi put objavila IRO »Veselin Masleša« u Sarajevu.

Vrijedno je spomenuti da je sačuvao ostavštinu pjevačkog društva »Neven« i spasio sigurne propasti skladbe petrovaradinskog skladatelja Franje Stefanovića. Sačuvao je i crkvene pjesme petrovaradinskog župnika Ilije Okrugića, poznatog hrvatskog književnika.

Preprek nesumnjivo ima velike zasluge kao umjetnik — stvaralac. Širokih vidika, temeljite naobrazbe, mnogostrane obdarenosti, bio je svestrana umjetnička osoba. Nije bio pomodar ni eksperimentator, nego je svojom umjetnošću služio istini. Za njega s pravom možemo reći da je djelovao kao »pravi čovjek u pravo vrijeme«.

O Prepreku još uvijek nisam rekao sve. To mi ovim osvrtom nije bila ni namjera. Htio sam samo podsjetiti na neke činjenice i manje poznate pojedinosti iz njegova života i rada. Ukoliko sam u tome uspio, bit će to prilog više njegovu stvaralaštvu.

Đ. R.